

УДК 378:371.134

DOI 10.18372/2786-5487.1.15830

Верголяс Майя Разметівна

доктор біологічних наук, доцент,
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького,
м. Мелітополь, Україна;
ПЗВО Міжнародний європейський університет,
м. Київ, Україна

Верголяс Олександр Олександрович

кандидат юридичних наук,
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького,
м. Мелітополь, Україна

Михайлюк Михайло Михайлович

кандидат ветеринарних наук, доцент,
ПЗВО Міжнародний європейський університет,
м. Київ, Україна

Коваленко Дар'я Володимирівна

кандидат біологічних наук, доцент,
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького,
м. Мелітополь, Україна

ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ ДО НАВЧАННЯ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ

***Анотація.** Кожен іноземний студент, який вступає до вищого навчального закладу України, є представником певної країни з особливою, притаманною лише цій країні, ментальністю, психологічними процесами, своєрідним сприйняттям оточуючого середовища й нового соціально-культурного кола. Все це необхідно враховувати для успішного керування навчально-виховним процесом серед англомовних студентів. Прибуваючи на навчання безпосередньо на першому курсі медичного університету, крім фундаментальних дисциплін (медична біологія, медична хімія, фізика, анатомія людини та ін.), вони протягом наступних 3 років вивчають українську та російську мови як засіб адаптації і виживання у новому мовному і соціокультурному середовищі, а в подальшому – участі в практичних заняттях на базі клініки, у тому числі спілкування з хворими. Оптимальним вибором на сьогодні залишається англійська мова. Слід зазначити і те, що значна кількість студентів з країн Південно-Східної Азії, деяких штатів Індії, Африки погано володіють англійською мовою. Найбільш значущим фактором, до якого необхідно адаптуватись іноземним студентам, є навчальний процес, оскільки саме навчання є головною метою прибуття іноземців до українських вищих навчальних закладів. Іноземний громадянин, який приїжджає навчатися у вищому Навчальному закладі іншої країни, – це сформована особистість, якій потрібно адаптуватися до нових, незвичних традицій, норм поведінки, мови, культури. На наш погляд, говорячи про навчання іноземних студентів, доцільно розглядати саме процеси соціальної адаптації до нового середовища, адже першочерговою метою іноземних громадян є здобуття вищої освіти. Засвоєння місцевої культури, норм поведінки, особливостей спілкування на регіональному рівні є достатнім для забезпечення повноцінного життя іноземних студентів в Україні.*

***Ключові слова:** професійна освіта, професійна підготовка, іноземні студенти, процеси соціальної адаптації, суспільні дисципліни.*

Annotation. Every foreign student who enters a higher education institution of Ukraine is a representative of a certain country with a special mentality, psychological processes, a unique perception of the environment and a new socio-cultural circle. All this must be taken into account for the successful management of the educational process among English-speaking students. Arriving to study directly in the first year of medical university, in addition to basic disciplines (medical biology, medical chemistry, physics, human anatomy, etc.), they study Ukrainian and Russian for the next 3 years as a means of adaptation and survival in a new linguistic and sociocultural environment, and further – participation in practical classes on the basis of the clinic, including communication with patients. The best choice today is English. It should be noted that a significant number of students from Southeast Asia, some states of India, Africa have poor command of English. The most important factor to which foreign students need to adapt is the educational process, as education itself is the main purpose of the arrival of foreigners in Ukrainian higher education institutions. A foreign citizen who comes to study at a higher educational institution of another country is an established personality who needs to adapt to new, unusual traditions, norms of behavior, language, culture. In our opinion, speaking about the education of foreign students, it is advisable to consider the processes of social adaptation to the new environment, because the primary goal of foreign citizens is to obtain higher education. Assimilation of local culture, norms of behavior, peculiarities of communication at the regional level is sufficient to ensure the full life of foreign students in Ukraine.

Key words: vocational education, vocational training, foreign students, processes of social adaptation, social disciplines.

Реформа системи охорони здоров'я потребує високо кваліфікованих фахівців у сфері профілактики, своєчасного виявлення захворювання та лікування. Підготовка має вестися ще в середній школі. Того, хто хоче присвятити себе служінню людям, треба орієнтувати на важку, повсякденну, кропітку працю і дуже відповідальну, тому що в руках лікаря життя людини.

Базові знання майбутні лікарі мають отримати на перших курсах медичних закладів. Загально теоретичні дисципліни такі як хімія, біологія, фізика, є фундаментальними і формують основу для розуміння та засвоєння медико-теоретичних та клінічних дисциплін.

Україна має доволі розвинуту мережу вищих медичних навчальних закладів різного рівня акредитації, яка готує спеціалістів для потреб вітчизняної охорони здоров'я, а також фахівців для інших країн світу. Навчання іноземних студентів в Україні є одним із напрямів розвитку системи національної освіти, оскільки сприяє підвищенню іміджу української вищої школи на світовому рівні, а також є додатковим джерелом фінансування економіки держави. Країна, яка здатна забезпечити розвиток науки, що продукує нові знання, та освіти – яка забезпечує доступ до цих знань, не лише сприяє індивідуальному розвитку людини, але може бути конкурентоспроможною і претендувати на гідне місце у світовому співтоваристві [1, 2].

Кожен іноземний студент, який вступає до вищого навчального закладу України, є представником певної країни з особливою, притаманною лише цій країні, ментальністю, психологічними процесами, своєрідним сприйняттям оточуючого середовища й нового соціально-культурного кола. Все це необхідно враховувати для успішного керування навчально-виховним процесом серед англومовних студентів. З моменту вступу до українських вищих навчальних закладів іноземні студенти потрапляють у вкрай незвичне і незнайоме для них мовне, соціально-економічне і національно-культурне середовище. Процес адаптації забирає багато сил і триває певний період часу. Тривалість періоду адаптації залежить від типу особистості і країни, з якої прибув студент. Труднощі процесу пристосування іноземних студентів до українського середовища і до навчання в українських вищих навчальних закладах потребують всебічних психолого-педагогічних досліджень. Адже іноземці, що прибувають для отримання освіти в Україну, повинні проходити процес

адаптації не лише до умов навчання в вищих навчальних закладах, але й до специфіки проживання у гуртожитку, та загалом до проживання в країні з цілком відмінним менталітетом та чужорідним мовним середовищем. Як показує досвід такі умови стають для них екстремальними [3, 4].

Прибуваючи на навчання безпосередньо на першому курсі медичного університету, крім фундаментальних дисциплін (медична біологія, медична хімія, фізика, анатомія людини та ін.), вони протягом наступних 3 років вивчають українську та російську мови як засіб адаптації і виживання у новому мовному і соціокультурному середовищі, а в подальшому – участі в практичних заняттях на базі клініки, у тому числі спілкування з хворими. Принципово важливим є те, що, не залежно від конкретної мови навчання, оволодіння і володіння нею не тільки визначає сутність мови як навчального предмета в контексті оволодіння обраною спеціальністю, але й є важливим засобом особистісного розвитку майбутніх фахівців. Оптимальним вибором на сьогодні залишається англійська мова [2, 3].

Слід зазначити і те, що значна кількість студентів з країн Південно-Східної Азії, деяких штатів Індії, Африки погано володіють англійською мовою. Найбільш значущим фактором, до якого необхідно адаптуватись іноземним студентам, є навчальний процес, оскільки саме навчання є головною метою прибуття іноземців до українських вищих навчальних закладів. Для нівелювання відмінностей у процесі навчання англійськомовних студентів у ВУЗах України, вища школа поступово перебудовує свої програми відповідно до етнокультурних, національних та релігійних особливостей студентів, які навчаються. Також присутні і позитивні риси у навчанні іноземних студентів в Українських вищих навчальних закладах – це масштабування та уніфікація навчального процесу у відповідності з міжнародними стандартами – більш глибоке вивчення предмету, широке використання сучасних презентаційних матеріалів, можливість проведення порівняльного аналізу різноманітних навчальних програм, оволодіння викладачами ВУЗів іноземними мовами [5, 6].

Іноземний громадянин, який приїжджає навчатися у вищому Навчальному закладі іншої країни, – це сформована особистість, якій потрібно адаптуватися до нових, незвичних традицій, норм поведінки, мови, культури. На наш погляд, говорячи про навчання іноземних студентів, доцільно розглядати саме процеси соціальної адаптації до нового середовища, адже першочерговою метою іноземних громадян є здобуття вищої освіти. Засвоєння місцевої культури, норм поведінки, особливостей спілкування на регіональному рівні є достатнім для забезпечення повноцінного життя іноземних студентів в Україні.

Список використаних джерел

1. Система управління якістю медичної освіти в Україні: монографія / І.Є. Булах, О.П. Волосовець, Ю.В. Вороненко та ін. – Д.: “АРТ-ПРЕС”, 2003. 212 с.
2. Верголяс М.Р. Особливості підготовки іноземних студентів у вищих медичних навчальних закладах України / Innovative methods for the organization of educational process for medical students in Ukraine and EU countries. Scientific and pedagogic internship. Izdevnieciba “Baltija Publishing” – 2020. – С.21-24.
3. Максименко С.Д., Філоненко М.М. Педагогіка вищої медичної освіти: Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2014. 321 с.
4. Мельничук І.М. Особливості викладання курсу «Історія української культури» іноземним студентам-медикам // Наукові записки ТНПУ. Серія: Педагогіка. – 2012. – № 2. – С.114-118.
5. Калашнік Н. В. Особливості освітньо-виховної роботи з іноземними студентами у вищих медичних навчальних закладах України // Педагогічні науки, 2016. Вип. 1 (83).
6. Професійна освіта: тлумачний словник / [уклад. І.М. Забіяка та ін.; за ред. І.М. Забіяка]. – К.: Арії, 2007. – 510 с.